

Sygn. akt V CSK 353/16

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. Spółki z o.o. z siedzibą w K.,
J. W. , reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego W. W.
i K. W. , reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego W. W.
przeciwko Skarb Państwa-Prokuratura Apelacyjna w (...)
o wydanie rzeczy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 grudnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódek J. W. i K. W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 listopada 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

1/ odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2/ zasądza od powódek J. W. i K. W., obu reprezentowanych przez przedstawiciela ustawowego W. W., na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwoty po 7.200 (siedem tysięcy dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódki powołały się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawiły w formie pytania, czy osobie trzeciej może przysługiwać wobec Skarbu Państwa, reprezentowanego przez właściwe statio fisci, roszczenie o wydanie (windykacyjne, wydobywcze, art. 222 § 1 k.c.) rzeczy zajętych w postępowaniu karnym, co do których prokurator (lub sąd) wydał postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym na mieniu podejrzanego lub oskarżonego (art. 291 § 1 w zw. z art. 293 § 1 k.p.k.)?

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej

(art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Nie może być żadnych wątpliwości co do tego, że osoba fizyczna może zgłosić przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez właściwe *statio fisci* roszczenie windykacyjne. Problemem w niniejszej sprawie było jednak to, że roszczenie takie zostało zgłoszone przeciwko *statio fisci* mającemu status organu procesowego, który zajął ruchomości objęte żądaniem pozwu na podstawie właściwego tytułu wykonawczego i z powołaniem się na przepisy upoważniające go do skierowania do tych rzeczy czynności w ramach postępowania zabezpieczającego. Same skarżące w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wymieniły wypowiedzi Sądu Najwyższego, z których można wyprowadzić wniosek, że skoro w przepisach procedury karnej określone zostały zasady zabezpieczenia należności pieniężnych, o których może orzec sąd w postępowaniu karnym i skoro przewidziane w nich zostało domniemanie pozwalające na objęcie zabezpieczeniem rzeczy pozostających w posiadaniu lub stanowiących własność osoby trzeciej, to nie można skutecznie domagać się wydania przedmiotu zabezpieczenia bez obalenia tego domniemania na przepisanej prawem drodze (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2015 r., V CSK 210/14, nie publ.).

Zagadnienie sformułowane przez skarżące nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie i z tej przyczyny, że Sąd drugiej instancji w uwzględnieniu apelacji pozwanego zmienił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i zakwestionował jego stanowisko, jakoby złoto, którego dotyczy żądanie pozwu zostało powódkom darowane przed wydaniem postanowienia o zabezpieczeniu prokuratorskim.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804), orzeczono jak w postanowieniu.

